

MAGYAR KÖNYVTÁROK EGYESÜLETE MŰSZAKI KÖNYVTÁROS SZEKCIÓ

BESZÁMOLÓ*

a Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Műszaki Könyvtáros Szekciójának munkájáról

(1976 – 1978)

A jelen beszámoló három év munkájáról szól. Tekintettel azonban arra, hogy az *MKE Műszaki Könyvtáros Szekciója* (továbbiakban: szekció) 1976-ban és 1977-ben végzett munkájáról minden évben részletesen beszámolt, a három év munkájának együttes értékelése mellett a jelen beszámoló kiemelten foglalkozik az 1978. évi tevékenységgel. Ugyanakkor – mivel a szekció elnökének személyében a szekció megalakulása óta első ízben történt változás – a beszámoló néhány kérdésben utal a szekció megalakulása (1970 vége) óta végzett munkára is.

Általában megállapítható, hogy a szekció az Egyesület alapszabályának, az elnökség határozatainak, illetve a titkárságtól kapott útmutatásnak, a szekció szervezeti és működési szabályzatának, a szekció taggyűlései által jóváhagyott munkaprogramoknak, költségvetéseknek és határozati javaslatoknak, továbbá a vezetőség ülésein hozott határozatoknak megfelelően, eredményesen, sikeresen végezte munkáját.

A szekció a Magyar Könyvtárosok Egyesületén belül, annak szervezetei közül a legeredményesebben, vagy legalábbis a legeredményesebbek között valósította meg az egyesületi munka fejlesztésére vonatkozó elképzeléseket, és tevékenységével hozzájárult az egyesület más szervezeteinek és magának az egyesületnek fejlődéséhez is.

1. Szervezet

A szekció tevékenységét a legutóbbi (1976 elején tartott) tisztújító taggyűléstől az 1978. október 23-án tartott tisztújító taggyűlésig változatlan összetételű, 7 tagú vezetőség irányította.

A vezetőségi munka szervezése a tárgyidőszakban a korábbiakhoz képest javult. Két tényező azonban a legutóbbi ideig arra vezetett, hogy a vezetőségen belüli munkamegosztás nem volt optimális:

a) a szekció működésének – mint arra még visszatérünk – lényeges feltétele volt, hogy az *Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ (OMKDK)* biztosította a működéshez szükséges adminisztratív és technikai apparátust, jelentős részben a szekció elnökének munkaköréből adódóan hozzá beosztott apparátus révén. Ebből adódóan szükségképpen az elnökre és említett apparátusára hárultak olyan teendők is, amelyek tényleges végrehajtása (az elnök irányítása mellett) inkább a vezetőség más reszortokért felelős tagjainak hatáskörébe – mindenekelőtt a titkár hatáskörébe – tartozott volna;

b) az a tény, hogy az elnök a szekció munkáját annak megalakulása óta irányította, továbbá hogy belföldi és nemzetközi ismeretsége, kapcsolatai és szakmai ismeretei ezt lehetővé tették, a fenti okon túlmenően is arra vezetett, hogy az irányítás túlságosan „egyszemélyi” volt, függetlenül attól, hogy az elvégzendő munka egyre jelentősebb részét végezték az egyes reszortokért felelős vezetőségi tagok. E munkamegosztás – előnyei mellett – hátrányokkal is járt, és ezért a tárgyidőszak végére szükségessé váltak olyan személyi változások, amelyeket egyéb körülmények is indokoltak.

2. A szekció tagsága és a tagság részvétele a szekció munkájában

A taglétszám a beszámolási időszakban az alábbiak szerint alakult:

Év		Létszám (fő)
1975	Zárólétszám	428
1976	Le: 1975. évi törlés miatt	– 13
	Belépés	100
	Zárólétszám	515
1977	Le: 1976. évi törlés miatt:	– 20
	Belépés	43
	Zárólétszám	538
1978	Le: 1977. évi törlés egyéb okok miatt	– 31
	Belépés	110
	Zárólétszám	617
	Le: 1978. évi törlés miatt	– 21
	Létszám 1978. november 25-én	596

A taglétszám emelkedése általában csaknem töretlen volt. Figyelembe véve, hogy 1970 végétől 1978 végéig a tagság mintegy 600 főt ért el a kezdeti 14-ről indulva, a taglétszám évi átlagos nettó növekedése mintegy 75 fő.

* Az 1976–1978. évi beszámoló kivonatos változata. A teljes szöveg az MKE Műszaki Könyvtáros Szekció titkárnál megtekinthető.

A tárgyidőszakban ez a növekedés évenként átlagosan 54 fő volt, amiben szerepet játszott, hogy a növekedés üteme 1977-ben a korábbi évekhez képest lanyhult. A taglétszám növekedésének lassuló üteme egyébiránt természetes; az 1978. évi igen meredek emelkedés elsősorban annak tudható be, hogy a szekció tevékenységének középpontjába állította a könyvtárosi főiskolai államvizsgákra történő felkészülés elősegítését és egyéb szervezett továbbképzési intézkedések szervezését, ami természetesen újabb kollégákat tett érdekeltté a szekcióba való belépésben.

A szekció tagnyilvántartásának szerkezetéből (lovaskártyás nyilvántartás) adódó lehetőségek felhasználásával az ez évi taggyűlésre elvégeztük a tagság adatainak statisztikai feldolgozását. A feldolgozás eredményét az 1. táblázat tartalmazza. Amint az eddig is közismert volt és ami a szakma egészére köztudottan jellemző, a tagság csaknem 90%-a nő.

A kor szerinti összetétel csupán annyiban volt bizonyos mértékig meglepő, hogy a vártnál kisebb a 28 éven aluli fiatalok aránya (nem éri el a 20%-ot).

A tagság *könyvtárosi szakképesítés* szerinti megoszlása a képzés jelenlegi helyzetét mutatja és ismét igazolja, hogy a „*derékhadat*” a középfokú végzettségű könyvtárosok alkotják (több mint 50%), bár a vártnál magasabb a felsőfokú végzettségűek aránya is (mintegy 25%) és ez az arány az államvizsgák rendszerének bevezetésével jelentősen emelkedni is fog.

A tagság *felügyeleti hatóságok* szerinti megoszlására rányomja bélyegét egyfelől az OMKDK és a műszaki egyetemi könyvtárak jelentős súlya, másrészt a szakkönyvtárak szempontjából kiemelkedő tárcák (KGM, MÉM, ÉVM stb.) jelentős aránya is.

A *könyvtártípus szerinti* megoszlás (önálló nagykönyvtár, illetve tájékoztatási intézmény: több mint 25%, egyetemi, főiskolai könyvtár mintegy 17%) eseté-

1. táblázat

Az MKE Műszaki Könyvtáros Szekció tagságának adatai
(nemek szerint részletezve)

a) Életkor szerint

Születési év	Taglétszám		
	férfi	nő	együtt
1919 előtt	16	14	30
1920–1929	10	89	108
1930–1939	19	102	121
1940–1949	20	231	251
1950 után	6	101	107
Összesen	80	537	617

b) Könyvtárosi képesítés szerint

Szakképesítés	Taglétszám		
	férfi	nő	együtt
Felsőfokú	34	117	151
Középfokú	25	293	318
Alsófokú	5	55	61
Szakképesítés nélkül	16	61	77
Ismeretlen	–	11	11
Összesen	80	537	617

c) Felügyeleti hovatartozás szerint

Felügyeleti hatóság	Taglétszám		
	férfi	nő	együtt
Egészségügyi Minisztérium	2	17	19
Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium	7	45	52
Kohó- és Gépipari Minisztérium	14	83	97
Könnyűipari Minisztérium	5	28	33
Közlekedési és Postaügyi Minisztérium	–	19	19
Központi Statisztikai Hivatal	–	6	6
Kulturális Minisztérium	3	14	17
Magyar Tudományos Akadémia	–	18	18
Mezőgazdasági és Élelmezési Minisztérium	8	78	86
Nehézipari Minisztérium	2	44	46
Oktatási Minisztérium	11	64	75
Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság	15	67	82
Egyéb főhatóság	6	41	47
Nyugdíjasok	7	13	20
Összesen	80	537	617

d) Könyvtártípusok (intézmények) szerint

Könyvtártípusok (fenntartó intézmény)	Taglétszám		
	férfi	nő	együtt
Önálló (nagy) könyvtár, ill. tájékoztatói intézmény	32	132	164
Egyetemi könyvtár	10	79	89
Főiskolai könyvtár	4	15	19
Kutató–fejlesztő, tervező– szervező intézeti könyvtár	15	155	170
Vállalati könyvtár	9	92	101
Egyéb fenntartó könyvtárak	3	51	54
Nyugdíjasok	7	13	20
Összesen	80	537	617

ben az igazi meglepetést az szolgáltatta, hogy a kutató-fejlesztő-tervező-szervező intézeti könyvtárosok aránya (több mint 25%) lényegesen meghaladja a vállalati könyvtárosokét (mintegy 16%). Ez többé-kevésbé érthető is a kutatóintézeti könyvtárak lényegesen jobb ellátottsága (ide értve a káderellátottságot is) figyelembevételével és az ottani követelmények magasabb minőségi szintje miatt.

A tagság mintegy 17%-a volt a *Magyar Könyvtárosok Egyesületének* tagja már a Műszaki Könyvtáros Szekció megalakulásakor. További 45% a Műszaki Könyvtáros Szekció működésének első öt évében (1971–1975), 38% pedig a beszámolási időszakban lépett a tagok sorába.

A szekció évek óta rendszeresen elvégzi a tagság adatainak statisztikai feldolgozását a *szekció rendezvényein való részvétel* szempontjából is. A több éves gyakorlat ugyanis azt mutatja, hogy a szekció rendezvényein résztvevő korábban mintegy átlagosan 50–60 fő, manapság mintegy 80–100 fő figyelembevételével, minden tagra évenként egyszer-kétszer *sor kerülne*, a valóság azonban egészen más: a szekció tagsága többé-kevésbé élesen polarizálódik aktív, illetve a szekcióval csupán „levelező” kapcsolatban álló tagokra (2. táblázat).

A szekció ülésein számos tagtársunk objektív akadályok folytán nem tud megjelenni. Kérésükre vezettük be azt a gyakorlatot, hogy az előadások anyagát *magnetofonszalagon* rögzítjük. Ezek a magnetofonszalagok általában népszerűnek bizonyultak, szinte az összeset több ízben is igénybe vették a magnószalag „keresetségével” összhangban megállapított kölcsönzési időre. A szövegeket tartósan nem őrizzük meg, holott ez talán oktatási szempontból sem lenne káros a távolabbi jövőre nézve, azonban a szekció anyagi keretei nem engedik meg ilyen mennyiségű kazetta vásárlását.

e) Egyesületi tagság (belépés) ideje szerint

Belépés kelte	Taglétszám		
	férfi	nő	együtt
1960 előtt	10	17	27
1961–1965	5	13	18
1966–1970	12	46	58
1970-ig összesen	27	76	103
1971–1975	26	75	87
1976	12	75	87
1977	7	51	58
1978	8	84	92
A beszámolási idő- szakban összesen	27	210	237
Mindösszesen	80	537	617

Végül is mintegy a tagság 15–20%-át tekintjük aktívának és ennek 30–40%-a a tagságnak az a része, amely a szekcióért áldozatokra hajlandó és amely kész örömmel végez társadalmi munkát a szekció tevékenysége, programja érdekében.

3. A rendezvények

A szekció rendezvényeinek száma a beszámolási időszakban a 3. táblázat szerint alakult.

A rendezvények lebonyolítási módja és tematikája egyaránt meglehetősen sokrétű volt. A leggyakoribb rendezvénytípus az *előadós összejövetel* volt. Ezeken az összejöveteleken általában mintegy 40–70 perces előadások hangzottak el. Ezt többnyire igen aktív vita követte. Ezenkívül rendeztünk vitaüléseket, ankétokat (a beszámolási időszakban 6 esetben), továbbá – önállóan, vagy előadós rendezvényhez kapcsolódva – tapasztalatsere-látogatásokat.

A szekció, hagyományainak megfelelően, a beszámolási időszakban is szervezett kétnapos, *vidéki rendezvényeket*. Emellett az MKE vándorgyűlései alkalmával is rendeztünk szekció-összejöveteleket, amelyeken a központi rendezvény vitáját és/vagy a központi témához kapcsolódó előadásokat tartottunk, egyes esetekben *más szekciókkal és bizottságokkal együtt*. Minden évben decemberben megtartottuk a szekció hagyományos „Luca-napi” klubestjét.

2. táblázat

**Az MKE Műszaki Könyvtáros Szekció tagjainak
részvétele a szekció rendezvényein**

Kategória a részvétel gyakorisága szerint	Rendezvényen résztvevő tagok száma			
	1976-ban ^{1/}	1977-ben ^{2/}	1978-ban ^{3/}	
	az összes tag %-ában			fő
9 vagy ennél több rendezvényen vett részt	1	1	1	5
5 és 8 közötti számú rendezvényen vett részt	5	10	13	73
3 vagy 4 rendezvényen vett részt	15	9	19	114
1 vagy 2 rendezvényen vett részt	34	36	43	259
Nem látogatta a szekció rendezvényeit	45	44	24	145 ^{3/}
Összesen	100	100	100	596

A beszámolási időszakban a szekció által szervezett *külföldi szakmai tanulmányútra*, illetve a belföldön szervezett nemzetközi rendezvényre nem került sor. Külföldi tanulmányutakat ugyan évről évre terveztünk, de megszervezésükre ténylegesen nem volt kapacitásunk.

A rendezvények *tematikája* is sokrétű volt. A témaválasztásnál arra törekedtünk, hogy a témák egy része a gyakorlati tudnivalók terén fejlessze a tagság ismereteit, más részük a könyvtárügy és tájékoztatásügy helyzetének, fejlődési irányainak figyelembevételével mindenekelőtt módszertani eligazítást adjon. Minden évben rendeztünk „*szakmai kitekintést*” biztosító, a tagság látókörét bővítő előadást is. Egyes témák évről évre, mintegy sorozatszerűen visszatértek. Ezek között említendőek a következők:

- a könyvtári és tájékoztatási munka gépesítése, automatizálása;
- az információkereső nyelvek, az osztályozás és indexelés problémái;
- a könyvtárosok (elsősorban szakkönyvtárosok) helyzete: erkölcsi és anyagi megbecsülés, érdekvédelem, képzés és továbbképzés;
- a szakkönyvtárügy és tájékoztatásügy nemzetközi helyzete, fejlődése, szervezetei;
- a könyvtárügyi törvény előkészítése, végrehajtása, a hazai könyvtárügy szervezete, könyvtári együttműködési formák rendszere;
- könyvtári és tájékoztatási szabványosítás;
- dokumentumok (elsősorban nem hagyományos dokumentumok) beszerzése, feldolgozása és szolgáltatása; stb.

A rendezvények látogatottsága a beszámolási időszakban nőtt. Különösen sikeresek voltak a részvétel szempontjából a vitaülések, ankétok, továbbá a más szervezetekkel közösen rendezett összejövetelek.

4. Könyvtárpolitikai tevékenység

A szekció ajánlások kidolgozásával és az illetékesekhez való eljuttatásával is igyekezett hallatni szavát a *könyvtárpolitikai kérdésekben*.

Ilyen ajánlások készültek pl. a könyvtárosképzés egyes aktuális kérdései (mindenekelőtt az államvizsga) tárgyában, a Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszere tárgyában, a gyártmányismertető dokumentumok kezelése tárgyában, a vállalati és intézeti szakkönyvtárosok bérezése tárgyában stb. Ezeket az ajánlásokat az MKE elnöksége általában (módosításokkal vagy anélkül) elfogadta és továbbította az illetékesekhez. Az eredmény igen különböző volt, de elmondhatjuk, hogy ajánlásaink legtöbbje legalábbis hozzásegített bizonyos fejlődéshez az ajánlásokkal érintett területen.

A könyvtárpolitikai tevékenység nem korlátozódott a fentiekre. A magunk részéről feltétlenül ide soroljuk azt a munkát, amit a szekció végzett, illetve azt a segítséget, amit a szekció adott olyan akciók lebonyolításához, mint pl. az államvizsgát megelőző felmérések, az Országos Széchényi Könyvtár tervezett központi katalóguscéldala-szolgáltatásával kapcsolatos felmérés stb.

A Műszaki Könyvtáros Szekció készen állt és készen áll arra, hogy a könyvtári rendszer szeizmográfja legyen a tudományos-műszaki könyvtárak területén, és hogy minden gyakorlati akcióhoz is hozzájáruljon, amely segít a szekcióban képviselt könyvtárosok munkahelyét képező könyvtárak tevékenységének és az egész könyvtári rendszernek fejlesztésében.

5. Továbbképzés

Az előadásos rendezvények és vitaülések, tapasztalatcserék továbbképző funkciója és hatása mellett is nagy

**A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Műszaki Könyvtáros Szekciójának
1976–1978. évi rendezvényei
(1978. november 30-ig)**

Év	Havi összejövetel (előadás, vita- ülés, tapasztalat- cserelátogatás)	Nemzetközi rendezvény (találkozó, tanulmány- út)	Klubest	Tag- gyűlés	Tan- folyam	Összesen	Ebből		
							vidéken	tapasztalat- cserével egy- bekötve	más szer- vezetek- kel közö- sen
1976	11	2	1	1	1	16	2	2	3
1977	12	—	1	1	—	14	1	1	—
1978. I–IX.	10	—	—	2	2	14	2	1	1
Össze- sen	33	2	2	4	3	44	5	4	4

^{1/} Minden tagot figyelembe vettünk, köztük az utolsó negyedévben belépett vagy tartósan akadályozott tagokat is. A valóságos helyzet tehát valamivel kedvezőbb, mint amit a táblázat mutat.

^{2/} 1978-ban két taggyűlést (1977. és 1978. évi) tartottunk, és figyelembe vettük azokat a tagokat is, akik csak képviseltették magukat, ezért a kimutatás szerinti helyzet (részvétel és annak gyakorisága) a valóságosnál kedvezőbb.

^{3/} A szekció tagjai közül 95 fő még soha nem vett részt rendezvényen. Közülük 31 fő 1978-ban lépett be.

figyelmet szenteltünk a szekció szervezett *továbbképző tevékenységének*.

A szekció továbbképző tevékenységének a tárgyidőszakban három fő ága volt:

a) *tezaurusz-készítési tanfolyamot* szerveztünk egy elméleti és egy gyakorlati részből. A tanfolyamon (elméleti rész) 90 fő vett részt. A szekció egyik kudarca, hogy — elsősorban szervező kapacitás híján — e tanfolyamot tulajdonképpen nem tudta befejezni.

b) A beszámolási időszak leglényegesebb továbbképzési intézkedése kétségkívül a *könyvtárosi főiskolai államvizgára felkészítő konzultáció-sorozat* megindítása volt. Megítélésünk szerint ezt elsősorban az tette szükségessé, hogy a főiskolai államvizsgának a szó szoros értelmében nincs tananyaga; a tételek megfogalmazásában a feladat jellegénél fogva, de azon túlmenően is sok a bizonytalanság; a megadott kötelező, illetve ajánlott irodalom szükségképpen mindazzal korlátozott, amivel a téma hazai szakirodalmában általában.

Ugyanakkor a főiskolák, illetve a vizsgáztatók részéről kialakult egy jogos követelmény-rendszer arra nézve, hogy *mit kell egy főiskolát végzett könyvtárosnak tudnia*, függetlenül attól, hogy van-e olyan főiskola vagy egyetem Magyarországon, amelyen ezt a tudást, illetve az elméleti és gyakorlati ismereteknek azt az arányát és

megfelelő korszerű színvonalát valóban oktatják, amelyet az államvizsgán megkövetelnek.

Ez szükségessé tette, hogy az államvizgára felkészülőknek ne csak arra legyen módja, hogy a megadott irodalommal, illetve a kiadott tételekkel kapcsolatos kérdéseket tisztázzák, hanem közelebbi útbaigazítást kapjanak arra nézve, hogy mire és milyen mértékben, *milyen forrásokból lehet felkészülni*.

A szekció — összetételénél és jellegénél fogva — elsősorban a természettudományi, műszaki–mezőgazdasági, orvosi könyvtárosok felkészülését kívánta elősegíteni, de nem zárkózott el attól, hogy mások is részt vegyenek a konzultáció-sorozaton. Mivel a felsorolt könyvtárosok jelentős része az OMKDK korábbi hálózatába, jelenleg pedig az OMKDK által koordinált terület-hez tartozik, továbbá mivel e könyvtárosok túlnyomó többsége az OMKDK (és kisebb részben az OOKDK) szaktanfolyamain szerezte középfokú képesítését, kezdettől fogva arra törekedtünk, hogy a konzultáció-sorozatot az OMKDK-val közösen szervezzük meg.

A konzultációk általában sikeresek voltak, bár sajnálatos technikai nehézséget jelentett, hogy a tételvázlatoakat a hallgatók általában nem sokkal a konzultációk előtt kapták meg, és így a konzultációnak gyakran lett konzultáció helyett előadás jellege, ami viszont természetesen az idő korlátozott volta miatt sem kielégítő megoldás.

1978 folyamán két konzultáció-sorozatot tartottunk, az első (mintegy 90 résztvevővel) az 1978 májusában sorra került államvizsgákra, a második (közel 50 résztvevővel) az 1978 novemberében tartott államvizsgákra való felkészüléshez nyújtott segítséget.

c) A továbbképzési intézkedések sorában végül említjük meg a szekció tagjainak *nyelvismereteit bővíteni hivatott* intézkedéseinket. Évek óta szervezzük tagjaink részvételét a művelődési házak (mindenekelőtt a Marci-bányi téri Ifjúsági Ház) nyelvtanfolyamain. Emellett – több korábbi, kudarcra végződött kísérlet után – 1978-ban első ízben szervezeti kereteket biztosítottunk intenzív nyelvtanfolyamokon való részvételre, és a legnagyobb létszámú (angol) tanfolyami csoport résztvevőinek a szekció anyagi erőihez mért tandíj-hozzájárulást is biztosítottunk. A nyelvtanfolyamokon a szekció tagjai általában eredményesen vesznek részt és – az ilyenkor szokásos lemorzsolódás ellenére – a nyelvtanfolyamok szervezése eredményesnek bizonyult.

6. Kapcsolatok az MKE elnökségével és más hazai szervezetekkel

Az MKE elnökségével fenntartott (gyakorlatilag első-sorban a titkárságot érintő) gazdasági és adminisztratív kapcsolatokat illeti, ezekről általában az mondható el, hogy a beszámolási időszakban javultak, de még mindig nem kielégítőek. A korábbi időszakokban igen sok nehézséget okozott a szekciónak, hogy – a tagnyilvántartás és a címjegyzékek rendezetlensége folytán – nem egyszer párhuzamos intézkedéseket tettünk a tagdíjak beszedése és más feladatok kapcsán a titkársággal. A beszámolási időszak utolsó évében sikerült elérnünk, hogy a központi nyilvántartáson belül – több-kevesebb pontossággal – leválasztották a szekció tagjainak nyilvántartását, illetve címjegyzékét és ezáltal a hasonló panaszok lényegében megszűntek.

A fentiek ellenére úgy véljük, hogy e beszámoló keretében kell rámutatnunk: az Egyesület központi adminisztrációja lényeges további javításra szorul. A Műszaki Könyvtáros Szekció nyilvántartásai sem hibátlanok és – jóllehet a szekció feladatai e tekintetben kisebbek – saját tapasztalatunkból tudjuk, hogy milyen sok munkát (társadalmi munkát, illetve az elnökség hozzájárulásával beállított ügyintéző tulajdonképpeni kötelességein is túlmenő munkáját) teszi szükségessé a nyilvántartások pontos vezetése és a gazdasági ügyek szabályszerű és ugyanakkor eredményes vitele.

Ami az elnökséggel és a titkársággal fennálló szakmai kapcsolatokat illeti, ezek megnyugtatóan alakultak, már csak a szekció viszonylagosan nagymérvű önállósága miatt is. A mi részünkről hibáknak tartjuk, hogy a szekció rendezvényeiről szóló tájékoztatás gyakran megkésétt. Ezek a késedelmek megakadályozták, hogy az

egyesületi Tájékoztató révén az egyesület más tagjai is értesüljenek az érdeklődésükre esetleg számot tartó rendezvényeinkről.

Nem tettünk eleget annak a feladatunknak, hogy a szekció keretében elhangzott *érdekesebb előadásokat kiadásra az elnökség rendelkezésére bocsássuk*. Nézetünk szerint további jelentős intézkedésekre van szükség a központi rendezvények számának indokolt esetben történő gyarapítására és e rendezvények, valamint a vidéki szervezeteknél tartott rendezvények színvonalának emelésére, és a jövőben a szekciónak is törekednie kell e hiányosságok kiküszöbölésére.

Az elnökséggel fennálló kapcsolat tekintetében megemlítjük még, hogy a szekció által tett *ajánlásokra való reagálást* nem minden esetben tartottuk elég gyorsnak és határozottnak, ide értve az ajánlások teljesítésével kapcsolatos későbbi „visszakérdezést” is.

Végül is úgy értékeljük, hogy az elnökséggel való kapcsolatok színvonala lényegében annak a színvonalnak felelt meg, ami az egyesület vezetését a beszámolási időszakban általában jellemezte. Ez a színvonal a korábbi évekhez képest jelentősen emelkedett, de mind a szervezetek és a tagság tájékoztatása, mind a munka szervezete és demokratizmusa tekintetében igen jelentős fejlesztésre szorul.

Az egyesület *más szervezeteivel* kapcsolataink többé-kevésbé szervezettek és lényegében megfelelőek voltak. A *Társadalomtudományi Szekcióval* néhány közös rendezvényt tartottunk, és a szekció megalakulásakor átadtuk tapasztalatainkat, amit a Társadalomtudományi Szekció vezetői köszönettel vettek. Az *Osztályozási és Indexelési Bizottsággal* (amelynek megalakításához is segítséget nyújtott a szekció) kapcsolataink változatlanul jók voltak; közösen szerveztük a tezaszkészítési tanfolyamot és szükség szerint egyebekben is segítettük egymás tevékenységét. Sajnálatosan lazábbak és első-sorban személyi jellegűek kapcsolataink a *Könyvtártechnikai és Gépesítési Bizottsággal*.

A *megyei szervezetekkel* csak ritkán, a vándorgyűlések alkalmával, a megyeszékhelyeken igen ritkán megismételt szekció-rendezvények kapcsán, valamint a szekció vidéken megtartott rendezvényei kapcsán kerültünk többé-kevésbé szoros kapcsolatba. A szekció a maga részéről örömmel venné, ha e kapcsolatok szorosabbak lennének.

Az MKE-n kívüli egyéb hazai társadalmi szervek közül a *MTESZ Tájékoztatói Tudományos Társaságával* alakítottunk ki kapcsolatokat. E kapcsolatok aktivizálása érdekében a beszámolási időszakban is igyekeztünk intézkedéseket tenni, de ezek sem részünkről, sem az egyesület elnöksége részéről, sem pedig a Tájékoztatói Tudományos Társaság részéről nem bizonyultak elég hatékonyak.

A szekció munkájához igen nagy segítséget kapott különböző *állami szervektől*. Itt említjük meg mindenek-

előtt azokat az intézményeket, amelyek a szekció felkérésére és tevékenységének alátámasztására rendszeres anyagi támogatást biztosítanak a Magyar Könyvtárosok Egyesületének. Még ennél is jelentősebb és a szekció működése és sikere szempontjából perdöntő volt az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központtól kapott támogatás, amely lehetővé tette, hogy a szekció működésével kapcsolatos postai sokszorosítási és egyes adminisztratív költségek ne terheljék a szekció költségvetését. Számos könyvtártól és tájékoztatási intézménytől kaptunk még segítséget különböző budapesti és vidéki rendezvényeink lebonyolításában.

A hazai szakmai nyilvánosságot igyekeztünk tevékenységünkről tájékoztatni. Munkaprogramunkat, körleveleinket és értesítéseinket a szekció tagságán és az érdeklődőket bejelentő egyesületi tagokon, valamint az egyesület illetékes vezetőin kívül eljuttattuk számos jelentős könyvtári intézmény vezetőjéhez és a *Könyvtári Szaksajtó szerkesztősejteihez*. Emellett rendezvényeinkről rövid tájékoztatókat készítettünk, vezetőségi üléseinkről pedig a már említett emlékeztetőt juttattuk el az érdekeltekhez és ezzel módot adtunk arra, hogy a szaksajtó ismertesse a szekció tevékenységét.

7. Nemzetközi kapcsolatok

A szekció együttműködési megállapodást kötött és gyakorlati együttműködést kezdett meg az *NDK Könyvtári Egyesületének Műszaki Könyvtári Szekciójával*. Ez az eredményes együttműködés (küldöttségcsere, kiadványcsere, információcsere stb.) mintegy előfutárja és előkészítője volt a két egyesület között megkötött megállapodásnak.

Tovább fejlődött azonban az *IFLA-ban való részvétel*. Azon keresztül, hogy az *OMKDK* intézményi tagként belépett az *IFLA*-ba, lehetőségünk nyílt arra, hogy a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (illetve a mindenkori magyar delegáció) képviselést kapjon a Tudományos és Műszaki Könyvtárak Szekciójában és ezen keresztül a Szakkönyvtárak Szakosztályában. E szekció, illetve szakosztály létrehozásában, az *IFLA* új szervezeti keretei közötti elhelyezésében a szekció közreműködött.

A szekció tagjai közül többen részt vettek az *IFLA* jubileumi kongresszusán (Brüsszel, 1977.) és 1978-ban évi konferenciáján (Csorba-tó, 1978.). E rendezvényeken részt vett tagok a szekció tagságát tájékoztatták az *IFLA* tevékenységéről és rendezvényeiről.

8. Gazdálkodás

A szekció rendszeresen elkészítette éves *költségvetését* és annak keretében gazdálkodott. A költségvetéstől számottevő eltérésekre általában nem került sor; a kisebb eltérések a tervezés bizonytalanságaiból adódnak.

A szekció *bevételei terveit* minden esetben teljesítette, illetve túlteljesítette; a taglétszám növelésével, a fizetendő tagdíj pontos nyilvántartásával, a tagdíjak maradéktalan beszedésével, valamint jogi személyek támogatásának biztosításával növelte az egyesület bevételeit. A szekció gazdálkodása a fennálló pénzügyi és számviteli szabályoknak megfelelően folyt. Az ellenőrző bizottság tevékenységeket rendszeresen ellenőrizte és számottevő hibát egyetlen esetben sem állapított meg, sőt, több ízben kiemelte a gazdasági felelős kiemelkedő munkáját.

* * *

A Műszaki Könyvtáros Szekció fejlődése és alapján sikeres tevékenysége, amelyről ez a beszámoló készült, nem lett volna lehetséges a szekció tisztségviselőinek és tagjainak, az elnökség és a titkárság tagjainak és tisztségviselőinek segítségével nélkül. E segítségért köszönetet mondunk és kérjük a szekció beszámolójának elfogadását.

Vajda Erik sk.

a Műszaki Könyvtáros Szekció elnöke
(a beszámolási időszakban)

AZ MKE MŰSZAKI KÖNYVTÁROS SZEKCIÓ 1979. ÉVI MUNKAPROGRAMJA

A Műszaki Könyvtáros Szekció általában havonként, többnyire a hónap 3. csütörtökjén délután 14 és 16,30 óra között tartja összejöveteleit.

Két vidéki rendezvényt is tartunk; az egyiket a kialakult gyakorlatnak megfelelően júniusban, a másikat az MKE vándorgyűlésének keretében — amely ebben az évben augusztusban kerül megrendezésre Veszprémben.

A vezetőség törekszik az éves munkaprogram betartására, változások az év folyamán mégis előfordulhatnak. Kérjük tagtársainkat, hogy a rendezvények végleges időpontja tekintetében

mindig az adott rendezvényre vonatkozó havi, vagy annál sürűbben kiküldött körleveleinket tekintse irányadónak!

A szekció vezetőségi tagjai általában már a rendezvény megkezdése előtt 20–30 perccel a rendezvény színhelyén tartózkodnak és így a rendezvény előtt mód nyílik a szekcióval kapcsolatos kérdések, problémák megbeszélésére. A szekció rendezvényeiről (legalábbis az előadásokról) magnetofonfelvétel készül, amelyek kettő a szekció vezetőségétől kölcsönözhető.